

Формування енергоекономічного механізму управління енергозбереженням у житлово-комунальному господарстві

Л. Г. БОЙКО

Харківська національна академія міського господарства

Концептуальними напрямками в економічному витрачанні енергетичних ресурсів у житлово-комунальному господарстві, є введення жорстких норм і розробка стандартів на будівельні конструкції та матеріали, енергетичне устаткування і технології, державне фінансування енергозберігаючих технологій, регулювання ринкових цін на енергоносії і система гнучких тарифів. Слід також визначити сферу швидкої економічної віддачі в процесі заощадження енергоресурсів, де не вимагається значних капіталовкладень. Вчені вважають, що основний потенціал енергозбереження зосереджений не в електроенергетиці, яка здатна дати усього лише 5% економії від усієї споживаної в країні енергії, а в житлово - комунальній галузі, яка складає 21%, в сільському господарстві - 12%, в харчовій промисловості - 8%. Саме ці галузі необхідно фінансувати з метою впровадження енергозберігаючих технологій в першу чергу.

Аналізуючи енергоспоживання будівельною галуззю необхідно відмітити, що будівельний сектор економіки споживає до 30% усіх енергоресурсів, використовуваних в промисловості. У структурі енергоспоживання найбільш питома вага доводиться на споживання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР) будівлями в процесі їх експлуатації.

Згідно із статистичними даними, на опалювання та гаряче водопостачання в країнах ЄС витрачається енергоресурсів менше на 24,6% і 15,4% відповідно.

Для проведення аналізу енергоемності об'єктів житлового комплексу доцільно енергоемність будівельних об'єктів розбити на дві складові: енергоемність створення будівлі (енергоемність виробництва будівельних матеріалів і будівельно-монтажних робіт) і енергоемність експлуатації будівлі (комунальних послуг).

У будівництві нормування втрат теплової енергії має велике значення, особливо для огорожувальних конструкцій будівель, через які в першу чергу і відбуваються витрати тепла. Першою реакцією на світову енергетичну кризу у 70-х роках в таких країнах як Фінляндія, Швеція, Канада було збільшення ефективності теплоізоляційних конструкцій в 1,5-2,0 разу, тоді як в республіках колишнього СРСР норми теплових втрат знизилися усього на 15-20% .

На підставі викладеного вище можна зробити висновок, що стратегія планування енергозберігаючими технологіями в будівельній галузі повинна розроблятися виходячи з таких аспектів:

- економія паливно-енергетичних ресурсів на всіх стадіях споживання будівлею, з особливою увагою до втрат енергоресурсів на стадії експлуатації;

- впровадження передових технологій у виробництві будівельних матеріалів;
- впровадження прогресивних систем обліку енергетичних ресурсів на усіх рівнях, починаючи від виробника і кінчаючи споживачем;
- залучення інвестицій у сферу енергозбереження;
- розробка систем заохочення, включаючи податкові пільги, для тих підприємств, які займаються впровадженням енергозберігаючих технологій і мають позитивні результати.

Виділення стадій життєвого циклу будівельного об'єкту пов'язане з тим, що в міжнародних стандартах ІСО, які починають діяти в Україні, передбачається створення обов'язкового оперативного контролю за використанням енергоресурсів, починаючи від проектування об'єкту житлового комплексу і до його повної утилізації, і що важливо - визначення енерговитрат на кожній стадії життєвого циклу будівлі.